

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/186/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114223741
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114223741.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia a. s., Teplická 7434/147, Piešťany proti žalovaným: 1. C. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. E. XX, 2. X. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. E. XX a 3. S. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. E. XX o zaplatenie 2 592,30 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 23. 03. 2015, č. k. 25C/276/2014-53 takto jednodhlasne

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalovaným v 1., 2. a 3. rade uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1 610,95 Eur s prísl., a to konkrétne tak, že žalovaná v 1.rade má zaplatiť sumu 125 Eur s prísl., žalovaná v 2.rade sumu 1 028,44 Eur s prísl. a žalovaná v 3.rade sumu 457,51 Eur s prísl., v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a náhradu trov konania účastníkov nepriznal.

V dôvodoch rozhodnutia súd prvého stupňa poukázal na to, že žaloba je z časti opodstatnená, keď zistil, že právnej predchodkyňi žalovaných bol poskytnutý spotrebný úver vo výške 2000 Eur a vzhľadom k tomu, že nebola uhradená ani časť z tejto sumy, žiadal o vrátenie istiny vo vzťahu k žalovaným v 1.až 3.rade v takom podiele, ako nadobudli dedičstvo po poručiťke, teda pôvodnej dlžníčke. Žalobca žiadal aj priznanie kapitalizovaných úrokov z omeškania. Súd prvého stupňa v časti prihliadol na vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaných, zistil, že premlčaných bolo sedem splátok istiny. Súd prvého stupňa samotnú istinu matematicky rozdelil podľa počtu splátok, teda 2000 Eur : 36, keď jedna splátka tak predstavuje istinu 55,57 Eur a premlčaných bolo 7 splátok, čo spolu predstavuje 388,99 Eur. Zostalo tak na úhradu 1 610,95 Eur a túto sumu súd prvého stupňa pomerne rozdelil podľa toho, ako žalované v 1. až 3.rade nadobudli dedičstvo vo vzťahu k pôvodnej dlžníčke. Žalovanej v 1.rade tak zostalo zaplatiť sumu 125 Eur, žalovanej v 2.rade 1 028,44 Eur a žalovanej v 3.rade sumu 457,51 Eur. Súd prvého stupňa odôvodnil aj rozhodnutie o príslušenstve pohľadávky, s tým, že v prevyšujúcej časti žalobu, čo do istiny aj úrokov z omeškania ako nedôvodnú zamietol. Vzhľadom na pomerný úspech tak žalobcu ako aj žalovaných, súd prvého stupňa ani jednému z účastníkov podľa § 142 ods.3 O.s.p. náhradu trov konania nepriznal.

Podľa tomuto rozsudku, a to proti výroku o trovách konania podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý v tejto časti navrhol rozsudok zmeniť tak, aby sa mu priznala náhrada trov právneho zastúpenia 63,39 Eur a trov konania za súdny poplatok 37,66 Eur, keď si uplatnil aj nárok na zaplatenie trov odvolacieho konania, alternatívne navrhol v tejto časti rozsudok zrušiť a vrátiť vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

V dôvodoch odvolania žalobca poukazuje na ust. § 142 ods.2 O.s.p. so zdôraznením, že žalobcovi ako účastníkovi, ktorý mal čiastočný úspech vo veci, mal súd prvého stupňa priznať podľa § 142 ods.2 O.s.p. pomernú náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie práva proti žalovaným. Zdôrazňuje, že

úspech vo výške 1 610,95 Eur zo sumy 2 592,30 Eur, teda 62,11% je úspechom vo veci v pomere k úspechu žalovaných vo výške 37,89%. Žalobca má teda nárok na náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 24,22% z uplatneného nároku na náhradu trov právneho zastúpenia. Uvádza, že pomer úspechu žalobcu a žalovaných nie je ani približne rovnaký a na základe tohto výsledku nemohlo dôjsť k nepriznaniu nároku na náhradu trov žalobcovi. S ohľadom na obsah ust. § 142 O.s.p., mohol súd prvého stupňa vyvodiť len žalobcov nárok na náhradu trov konania v pomernej časti, tak ako je uvedené vyššie, a nie nepriznať nárok na náhradu trov konania ako taký. V prípade, ak chcel súd prvého stupňa rozhodnúť o nároku na náhradu trov konania s ohľadom na dôvody osobitného zreteľa, mal aplikovať ust. § 150 ods.1 O.s.p., keď zdôrazňuje, že použitie tohto ustanovenia musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter. Zastáva názor, že rozhodnutie súdu prvého stupňa týkajúce sa trov konania zjavne znevýhodňuje postavenie žalobcu ako účastníka konania, nakoľko žalobca za účelom uspokojenia svojho nároku voči žalovaným bol nútený obrátiť sa na súd z dôvodu pasivity žalovaných. Uplatnené trovy konania žalobcovi preukázateľne vznikli, a to nie len trovy právneho zastúpenia, ale aj trovy vynaložené na súdny poplatok, ktoré bol povinný zaplatiť, ak si chcel uplatniť svoje nároky súdnou cestou. V zmysle týchto dôvodov navrhol podanému odolaniu vyhovieť.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadrili žalované, ktoré navrhli rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť a náhradu odvolacích trov si neuplatnili. Uvádzajú, že ak je žalobca toho názoru, že bol povinný podať návrh na súd, obžalované tvrdia, že mal žalobca zväžiť výšku uplatneného nároku. Postup žalobcu je v tomto prípade zjavne účelový, keďže žiadal vydať platobný rozkaz na vydanie sumy, na ktorú nemal nikdy zákonný nárok a spoliehal sa na ich pasivitu, a tým vedome cielil na spôsobenie škody na majetku žalovaných. Poukazujú na rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 9C/31/2014, ktorý rozhodol, že formulárové návrhy na začatie konania podávané dodávateľmi nie sú úkonmi účelnými, a preto ani zastúpenie advokátom nie je z hľadiska trov konania účelné.

Odvolací súd preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu, a teda vo výroku o trovách konania účastníkov v zmysle zásad vyjadrených v § 212 ods.1, 2 O.s.p. spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že nie sú dané podmienky pre potvrdenie ani pre zmenu preskúmaného výroku rozsudku, keďže súd prvého stupňa sa nezaoberal všetkými podstatnými okolnosťami pre správne rozhodnutie o veci.

Ako je zrejmé z obsahu spisu, podanou žalobou sa žalobca vo vzťahu k žalovaným pôvodne v 1. až 4.rade domáhal zaplata sumy 2 592,30 Eur s prísl.. V priebehu konania žalobca vzal späť žalobu v časti istiny 592,30 Eur a žalobu vzal späť aj voči pôvodnému žalovanému v 4.rade, v dôsledku čoho súd prvého stupňa uznesením zo dňa 13.02.2015 č.k. 25C/276/2014 - 39 zastavil konanie v časti istiny 592,30 Eur a zastavil tiež konanie vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 4.rade, keď náhradu trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 4.rade nepriznal.

Napadnutým rozsudkom následne rozhodol o povinnosti žalovaných v 1., 2. a 3.rade zaplatiť žalobcovi sumu 1 610,95 Eur s prísl., keď konkrétne žalovaná v 1.rade má zaplatiť sumu 125 Eur s prísl., žalovaná v 2.rade sumu 1 028,44 Eur s prísl. a žalovaná v 3.rade sumu 457,51 Eur s prísl..

Podľa § 142 ods.1 - 3 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, príp. vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku, alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods.1 - 4 Ústavy SR je aj to, že účastník konania, ktorý v spore uspel, má zásadne právo na to, aby sa mu nahradili všetky trovy, ktoré zaplatil vo vecnej súvislosti s uplatnením tohto základného práva. Ak sa chce súd odchyliť od tohto pravidla,

musí vychádzať zo zákona a túto odchýlku aj náležite odôvodniť, inak porušuje základné právo na súdnu ochranu dotknutého účastníka.

Rozhodovaním o náhrade trov konania môže súd zasiahnuť aj do základného práva vlastníť, podľa článku 20 ods.1 Ústavy SR.

Zmyslom a účelom náhrady trov konania v konaní pred všeobecným súdom je teda poskytnúť úspešnému účastníkovi alebo účastníkovi, ktorému to priamo priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musel alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusel zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom. Výnimky z tohto pravidla musí ustanoviť zákon a aj tieto výnimky sa musia uplatňovať len za splnenia všetkých zákonom stanovených podmienok, a skôr reštriktívne, napríklad takou výnimkou je nepriznanie náhrady trov konania podľa § 150 O.s.p. (do pozornosti nálež Ústavného súdu, sp. zn. II. ÚS 31/04).

Ust. § 142 O.s.p., vyjadruje základnú zásadu uplatňujúcu sa pri náhrade trov konania. Účastník konania, ktorý v spore uspel, má nárok na náhradu trov tohto konania. Súd v takomto prípade uplatní zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu). Táto zásada sa vzťahuje na sporové konanie.

Predpokladmi, za splnenia ktorých vznikne nárok na náhradu trov konania je plný úspech vo veci, ktorý sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti a výroku rozsudku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej, ako aj účelnosť trov potrebných na uplatňovanie alebo bránenie práva. Účelnosť trov sa stotožňuje s nevyhnutnosťou alebo s právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s uplatňovaním ústavne zaručeného práva na právnu pomoc. Čiastočný úspech vo veci zakladá nárok na pomerné rozdelenie náhrady trov konania alebo na to, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov. Čiastočný úspech sa skúma so zreteľom na uplatnený nárok, najmä z aspektu právneho dôvodu žaloby, teda skutkového stavu a právnej normy, ktorá sa mala použiť alebo sa použila pri rozhodovaní vo veci samej. Nárok na čiastočnú náhradu trov konania sa pritom vypočíta tak, že úspech účastníka konania, ktorému vzniká povinnosť na náhradu trov sa odpočíta od úspechu účastníka, ktorému vzniká právo na náhradu trov a výsledok zakladá pomerný nárok na náhradu trov účelne vynaložených na uplatňovanie alebo bránenie práva. Neúspech v pomerne nepatrnej časti veci zakladá nárok na celú náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. Nárok na celú náhradu trov vzniká aj vtedy ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo úvahy súdu.

Súd prvého stupňa v preskúmanom rozhodnutí vyslovil, že vzhľadom na pomerný úspech tak žalobcu, ako aj žalovaných, ani jednému z účastníkov nepriznal náhradu trov konania, a to s poukazom na ust. § 142 ods. 3 O.s.p.. Toto zákonné ustanovenie však možno použiť vtedy, ak sa účastníkovi priznáva plná náhrada trov konania za situácie, že účastník mal vo veci úspech len čiastočný a neúspech bol iba v nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu. Za tejto situácie je potrebné rozhodnutie prvostupňového súdu o trovách konania účastníkov hodnotiť ako nepreskúmateľné pre absenciu dostatočných dôvodov, keď z rozhodnutia nie je zrejmé, na akých konkrétnych dôvodoch je založené rozhodnutie o trovách konania účastníkov. Súd prvého stupňa preto v ďalšom konaní opätovne rozhodne o trovách konania vychádzajúc z toho, aký bol výsledok konania o veci samej vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanými v 1. až 3.rade. Rozhodnutie je zároveň potrebné odôvodniť tak, aby zodpovedalo kritériám určeným v § 157 ods. 2 O.s.p. a v tejto súvislosti je potrebné zohľadniť argumentáciu vyjadrenú tak zo strany žalobcu, ako aj žalovaných v 1. až 3.rade.

So zreteľom na uvádzané preto odvolací súd rozsudok v jeho napadnutej časti, a teda vo výroku o trovách konania zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie postupom podľa § 221 ods.1, písm. f/, h/, ods. 2 O.s.p.. V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.